

GORENJEČ

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se vračajo.

Podpirajte in razširjajte naše časopise!

V znanju je moč.

Živimo v toku elektrike, v dobi burnih, viharno prekipevajočih političnih strasti, v času, ko je boj za življenski obstoj, za narodno individualnost dosegel svoj višek. In kdor v teh burnih časih ne krmari svojega čolna po zvezdi vodnici-rešiteljici, kdor ne zasleduje z napeto pozornostjo v političnih bojih vseh faz, on tone v nezavednosti, v nebržni indiferentnosti, tava z negotovimi koraki, ker je zaestel v ozadju brez trdnih, ostro začrtanih smotrov, nalik osamelemu čolnu na širokem oceanu.

V znanju je moč, se glasi parola današnjega sveta, v znanju je nepremagljiva življenska sila, v znanju je kapital, vpijejo spekulativni Američani, v napredku se nam jamči neodvisna bodočnost. In kdo nas danzadnevom seznanja z gigantskimi koraki prosvete, kdo nas vleče z neodoljivo silo v toku časa naprej, kdo nas bodri v borbi za existenco, nam stiska orožje v roko proti požrešnemu sovragu? To so naši časniki, naše najuspešnejše orožje, naši voditelji, ki nas skozi zamotano, od mno-

gih propadov in pasti nevarno stezo vodijo nevzdržljivo naprej v bodočnost.

Človek, ki si drži svoj časnik, se vživi takorekoč v njega ideje, čuvstvuje z njim v njegovem stremljenju, da, časnik mu celo vpliva na politično prepričanje. Zato, kakršno čtivo, takšna narodna navdušenost in razpoložnost, kakršni cilji časnikovi, takšni čitateljevi. Renegatski časnik ustvarja politične kameleone, brezbarvni kosmopolit vodene, mrkle flegmatike, narodno-radikalni navdušene, podjetne rodoljube. A človek brez časnika je otrok trenutka, ki nestalno živi v politični brozgi, se nagiba sedaj na levo, sedaj na desno, kakor orehova lupina na vodi, nesvest si cilja, kateremu tava nasproti, nezajoč ne razmer, ne zahtev. Taki revčki so žrtve šnopsa, golaža in piva; njih politično prepričanje temelji v goltu in trehuhu.

Časniki so močopni glasniki, katerih neuglušni glas najde odmeva v najširših slojih ljudstva in lahko brzo mobilizuje narodno obrambo, če, nam bi se drznili protivniki kršiti našo pravdo, nam ropati naše narodne svetlinje. Tiskan poziv najde pot v krasno palačo, pa tudi pod krov bednega seljaka in v delavnico neutrudnega obrtnika. On vspodbuja najširše mase, kliče pa tudi z gromkim

glasom na uho vladi, da nas ne zanemarija in pozablja. Mnogim je skeleča vest, ki jih kolje noč in dan zaradi izdajstva in zla, ki so ga učinili svojemu narodu.

Vzbujena narodna samozavest dobiva od časnika vedno svežega neliva, se izpopolnjuje in razvija, ki bi sicer polagoma pojemala in zamrla, politični razvoj posameznika in celokupnosti se drži v vedni napetosti in intenzivnosti. Politično zanikrnega človeka, ki bi, držeč si narodno radikalni list, konstantno ždel v strahopetnem ozadju, si skoro ne moremo predstavljati. Zato mora list prodreti v najbolj skrit gorski kraj, postati mora neizogibna potreba vsakega posameznika, da pronikne narodna samozavest vsa srca, da si postavi trden, neporusljiv temelj, katerega ne izpodkopljejo še tako ljuti sovragovi napadi. Ljudstvo čita rado, je za ideje vsprejemljivo (povsodi še seveda ne, to pa radi nedelavnosti v to poklicanih) in nič ne dé, če je pojedincu vzdrževanje lista predrago, nabavi si ga naj četvorica, tako se bo dostikrat vnel živahen političen pogovor, ki jasni ideje in omogočuje obširnejši politični pregled. Rodoljubi, ne devajte časnikov lepo zaporedoma za tablo; poznamo celo proste obrtnike, delavce in kmete v prav neznatnem kraju, ki

PODLISTEK.

Martin Krpan.

Ni še davno odlistihdob, ko je zapustilo naše dramatično slovstvo detinstvo. Konečno so tudi naši dramatični pisatelji uvideli, da je tisto okorno pravilo: namen umetnosti leži v umetnosti sami, — za naš čas le puhla fraza. S tem pa, da so se otresli takih knjižnih pseudo-aksiomov, so zapuščali naši pisatelji obenem tudi one plehke oblike, obstoječe le iz ravnih črt, katerih redilna moč je bil edinole koturn. S tem je drama živela in padla, pa najsi je bila tudi duhovito zasnovana. Tega veselega pokreta pa ni zapaziti le v literaturi, nego tudi pri občinstvu.

Ob rojstvu tega pokreta se je prijela tudi naše drame ona omotičnost, ki spremlja vsake nove ideje. Ni se še docela otresla povojev, že se je zaljubila v najnovejše produkte izsesanih tujih lit. korifej, v dela, ki nam predočujejo s filigransko natančnostjo vse slabe plati človeka, brez vsake notranje toplote, oziroma namera, ozdraviti tiste slabosti. Tisto rafinirano velikomestno ozračje so potegnili pri nas časih, če ni slo drugače, kar za lase

na pozornico. Seveda, to je trajalo le kratek čas, kajti naše občinstvo še ni dospelo tje, kjer je potreba za umevanje takih del poleg dusevne razboritosti tudi moralne izprijenosti.

Ti odnosi dobivajo vedno boljše lice. Individualnost in zasebno svetovno naziranje pridobiva tudi pri nas vedno več tal in kar je najnadepolnejše: mi se zaglobujemo v sé. Če bi bili Slovenci dober, kreposten narod med narodi, tedaj bi imeli pravico peti hvalo sebi. Ker je pa, žalibog, precej drugače, tedaj mora umetnost seči po takih sujetih, ki predstavljajo resnico, segati mora v dobrem namenu po primernih ogledalih. Čudno, da smo že tako daleč, da se sme tudi pri naspovedati košček resnice, vsaj še ni dolgo od tega, ko so vstajali možakarji iz svojih mehkih, podedovanih stolcev, okrašenih z umetno nabasano avtoriteto, udrihali ob mize in priduševaje izrekli anateme o presmelih literarnih zločincih. Na drugi strani je pa cvetel diletantizem. Taka je bila malone vsa naša literarna kritika.

Nad nami se svita — pri nas proliča satira. To je zelo vesel pojav, in če se satira pri nas obdrži in krepo razvije, smo storili velik korak naprej. Ta je za gotove odnosi zelo dobro sredstvo. Ona sama iz-

vira iz samostojnosti in iz plemenitega srca, ki obsoja slabe razmere le vsled notranjega gnjeva.

Najnovejša Govékarjeva igra ožigosa naše «nevidne» domače razmere. Mi sicer nimamo svojih narodnih kraljev in ministrov s kronami in svitlimi redovi, pač pa jih imamo v miniaturo, v podobah navadnih ljudi, kateri imajo morda ravnotake moči in katerih ravnjanje je morda ravnotako vredno ožigovanja. Poleg satire, ki preveva priprosto dejanje, zagovarja pisatelj v tej igri tudi boj proti tuji moči in poveljuje v Krpanu, kot nekakem reprezentantu naroda, zmago nad tujcem. V doseg vsega tega je porabil pisatelj narodne pripovedke, ki stoje v primeri z ostjo igre v simboličnem razmerju.

Govékar je zopet obogatil slovensko dramatično slovstvo z delom, ki ima v sebi veliko življenske sile. Kje bo treba to delo raztegniti, oziroma skrajšati, to ve pisatelj sam, nam je le na tem, da je ost dobra. Ako bi intendantca uprizorila taka in enaka dela tako, kakor zahtevajo njih osnove in ako bi tudi igralci zadoščali svojim vlogam, tedaj bi se marsikak «rodoljub z dežele» vračal domov z zadovoljnejšim obrazom. —n.

nestrpljivo čakajo naposodo časnike, da jih zamorejo čitati.

Ali bi ne bilo možno, da bi vsa naša manjša, od Boga pozabljena tudi večja sela pohajal list zastoj, ki bi naj krožil od hiše, za kar bi imela skrbeti zaupna oseba? Naročnino za te liste bi naj zlagali imoviti rodoljubi, zbirke in redni prispevki naših denarnih zavodov. Poljake na Poznanjskem vzdržujejo edino le časniki, istotako Slovake pod madžarskim šovinizmom.

Potom časnikov spoznavamo svoje somišljenike, pa tudi svoje protivnike in jim trgamo lažikrinko raz farizejski obraz. Časniki so nam za volite zanesljiv kazipot in nas varujejo pred slepili naših klevetnikov.

Ne glede na politično važnost, se pa naši listi tudi naobraževalno sredstvo, ki nas seznanjajo z velevažnimi svetovnimi dogodki, z napredki kulture in vede. Oni vzgajajo moralno in likajo med ljudstvom njegovo govornico. Rodoljubi! Če vam je mar napredek in osamosvojenje našega naroda, razširjajte tedaj naše liste!

Ta članek smo povzeli po «Domovini». Je pač tudi za naše razmere prav poučljiv in zanimiv.

O osebni dohodnini.

Razglašala se: Osebe, korporacije, zavodi, družbe in društva, blagajnice i. t. d. v kronovini Kranjski, ki so zavezane izplačevati plače in pokojninske užitke v znesku presegaajočem 1200 K na leto za eno osebo, se po § 201. zakona z dne 25. oktobra 1896. leta, št. 220 drž. zak., pozivljajo, da vložijo naznanila o upravičenih prejemkih (tudi zasebnih uslužbencih ne glede na njih naslov, ali so zasebni uradniki, pomočniki, delavci, sluga, posli i. t. d.) z napovedbo njih imena, stanovališča in posla, potem o višini in vrsti v letu 1904. izplačanih prejemkih do 31. januarja 1905. leta pri davčnem oblastvu I. vrste, v čegar okrožju se stanovališče službodajnikovo, oziroma sedež podjetja nahaja, in sicer: v Ljubljani, pri c. kr. davčni administraciji, na deželi pri c. kr. okrajnem glavarstvu.

Na prošnjo se dovoli vložitev naznanila pri onem davčnem oblastvu, v čegar okrožju je stanovališče upravičenega prejemnika.

Na valovih življenja.

Novela. Spisal Sever. Dalje.

Obedoval je poročnik navadno sam. Početkom je posedal po obedu le malo časa; zdelo se mu je dolgočasno in pusto.

Toda predrugačilo se je kmalu. Jaz, ki sem tičala vedno v kuhinji ali pa v svoji sobi, sem znesla sivalne svoje potrebsčine v gostilniško sobo, kjer sem često presedela pri delu po cele popoldneve.

Tedaj pa je začel tudi poročnik po obedu ostajati dalje časa pri nas. Prisedel je bliže in potegnil navadno vselej sradko iz žepa, jo prižgal ter pihal goste oblake dima proti stropu. Pripovedoval mi je to in ono, včasih celo kako dogodbo iz svojega življenja. Ah, kako lepo je znal govoriti, tako sladko, tako zapeljivo. Kadar sem privzdignila svoje oči in pogledala v njegove, sem kar vztrepotala pod njegovim pogledom. Neko nepopisno čuvstvo me je obslo pri tem pogledu in to čuvstvo se je izpremenilo sčasoma

V zmislu § 167. zakona je izkazati: plače, osebne doklade, aktivitetne doklade, stanarino remuneracije, mezde i. t. d. v denarju ali prirodninah (naturalijah) ne glede na to, ali se prejemki vpoštevajo v pokojnino ali ne; prispevki, ki so za prehrano odkazani svetnim duhovnikom in članom redovnih skupščin iz javnih zakladov in od občin; tantijeme, odredbine za navočnost, koleznine, preizkusnine, stolne pristojbine, mezde po dogovoru in kosu, provizije i. e. (premenljivi prejemki); končno pokojnine in preskrbnine vsake vrste.

Naprej ustanovljena stalna plačila so po njih meri ob času naznanila, premenljivi prejemki pa v istem znesku izkazati, ki se je dosegel v pretečenem letu, to je za čas od 1. januarja do 31. decembra 1904. leta.

Ako stalnih ali premenljivih prejemkov se ni bilo vse leto, ali so se tekom leta premenili, je napovedati način (nastop službe, povisek ali pomanjšanje prejemkov, izstop iz službe) in čas njih izpremembe (dan, ko je prememba pričela, oziroma dan, od katerega ali do katerega so se izplačali prejemki) kakor tudi njihov letni znesek in istinito izplačani znesek.

Tiskovine za naznanila dobivajo se brezplačno pri imenovanih davčnih oblastvih I. vrste in pri c. kr. davkarijah. — Ako se naznanilo v predpisanem roku ne poda, so pravni posledki določeni v § 243., št. 6, oziroma v § 244. navedenega zakona. Kdor v naznanilu kaj neresničnega pove ali kaj zamlči, se kaznuje po § 240. in 241. zakona.

Tedenski politični pregled.

V državnem zboru pride na vrsto obrtna reforma, novi brambeni zakon, trgovinska pogodba z Nemčijo, potem pogodba z Lloydom in po veliki noči italijansko vseučiliško vprašanje.

Prihodnje volitve za ogrski državni zbor bodo najbrže krvave. Opozicijonci že sedaj pobijajo nasprotnikom okna, jih napadajo s kamenjem, pa tudi revolverji že pokajo. Ministrski predsednik Tisza se je opravičeval deputaciji, ki mu je prišla ponujati mandat, ker je dovolil Rumunom volilne shode. Rekel je, da to velja samo za volilno dobo, organizacije nemadžarskih narodov pa

v živo ljubezen . . . In jaz, takrat osemnajstletno, neizkušeno dekle, sem mu verjela vse.

Slednjič je začel ostajati po cele večere pri nas in povsod iskal prilike, z menoj sniti se na samem.

Zalezoval me je povsod, kadar sem kam šla, na izprehajalskih, sploh povsod; kjerkoli sem se prikazala, je lazil za menoj. Meni se to ni zdelo nič nevarnega, da, še celo rada sem videla in vsa srečna sem se čutila poleg njega. Bila sem mu udana in ljubila sem ga s polnim srcem. On je bil edini, kateremu sem smela vse zaupati, potožiti vse gorje in težave, čeprav bi si bila lahko mistila, da lopov ničesar dobrega ne namerava in da moja ljubezen le zlorablja; a človek je že tak, da sodi druge po sebi.

In udala sem se usodi . . .

Toda čemu bi vas dolgočasila; povedati vam hočem v kratkem.

Hitro je mineval čas. Z najlepšimi idejami sem zrla v bodočnost, v najživejih barvah

ne dovoli nikdar. Tisza je rekel, da se z novim ljudskošolskim zakonom, ki zapoveduje, da mora biti na vseh šolah na Ogrskem učni jezik madžarski, ne dela nikomur krivica. Konečno je Tisza rekel: «Ni je države na svetu, kjer bi imele narodnosti v cerkvi, šoli in v družabni organizaciji tako dalekosežno avtonomijo, kakor na Ogrskem.» — To je pa že višek madžarske nesramnosti.

Ministrska kriza v Srbiji je zopet nastala. Vojni minister zahteva denarja, katerega ni mogoče dobiti. Vsi ministri priznavajo, da zahteva vojni minister preveč. Ministrski predsednik Pašić je imel 16. t. m. s kraljem dolgo posvetovanje.

Konec Combesovega ministristva. Francoski ministrski predsednik Combes je vložil 18. t. m. demisijo. Razni svobodomiselnih poslanci so mu prigovarjali, naj ne odstopi, toda ostal je pri svojem sklepu. Combes želi, da bi mu bil naslednik Brisson, ki pa se branite časti. Klerikalci se veselo Combesovega odstopa, ko bodo pa videli, da so prišli iz dežja pod kap, bodo delali jako kisle obraze.

Rusko-japonska vojna.

Kuropatkin je pričel s svojo veliko armado prodirati na svojem desnem krilu ob desnem bregu reke Hungo proti jugu ter dela utrdbe in strelske jarke pri Šufanpau in Šalinpau ob reki Hun. Sicer pa obe sovražni armadi svojih postojank južno od Mukdena takorekoč nista nič izpremenili. Popolnega miru ni skoro nikdar, kajti vedno je slišati streljanje pehote in topništva. Ruske baterije streljajo navadno od 12. ure pa do mraka. Rusi dobivajo potrebsčine preko Simtina, katero pot imajo dobro zavarovano. Takorekoč vse kaže, da se skoro prične velika bitka.

Dne 10. t. m. zvečer vnel se je hud boj med rusko konjico in japonskimi pešci, pri katerem je bilo pol kompanije japonske pehote vjete. V isti noči so Rusi razdejali del železniške proge, kar je provzročilo, da sta dve lokomotivi trčili druga ob drugo. Tudi so zavzeli Niuevank ter uplenili 500 vozov z municijo napolnjenih. Hud boj vnel se je tudi 15. t. m. ponoči. Japonci so stopili v ofen-

sem si slikala življenje. A prišlo je žalibog drugače . . .

V trgu je postalo zopet vse tiho in mirno. Vojniki so odšli in žnjimi tudi moja sreča . . .

Pred odhodom mi je še enkrat obljubil, da se kmalu zopet vrne in zagotovil mi je, da me vzame. A čakala sem zaman. Minula je trda zima in nastopila je gorka pomlad, njega pa le ni bilo. Prejela sem le par pisem, a še v teh se je vedel tako hladno, tako tuje, kakor bi me ne bil nikdar poznal. Pozneje mi ni pisal več.

Ostala sem sama.

Vedno sveža, rdeča lica so postala bleda in upadla, telo se je pa nenavadno debelilo. Takoj sem spoznala, pri čem da sem in s strahom sem pričakovala trenotka, ko opazita oče in mačeha moj položaj.

Napisala sem mu dolgo pismo, polno gorečih prošenj, in ga rotila, naj me nikar ne pusti v tem žalostnem položaju, sicer mi je obupati.

Dalje prih.

zivo in ne oziraje se na velike izgube, nadaljevali naval. Ruski sprednji voji so se umaknili, hoteč sovražnika izvabiti do skrite baterije. Ko so se Japonci, ne opazivši zvižajo, približali bateriji na streljaj, odkrila je le ta na Japonce ljut ogenj, a od zadaj pa jih je prijel pehota ter jim prizadela velikih izgub. Japonci so se umaknili v velikem neredu ter pustili na bojišču kupe mrtvecev.

Nekaj dni preje pa so napadli ruski prostovoljci japonsko predstražo ter jo popolnoma razkropili. Japonci so imeli več mrtvih in ranjenih. — General Miščenko je na čelu mnogobrojne konjice prekoratil reko Hun ter zaplenil neki japonski transport, ga uplenil in pognal Japonce v beg.

Najnovejše poročilo se glasi, da se odposlje v najkrajšem času na bojišče četrta ruska armada. Kuropatkin bo imel potem pol milijona bojevnikov.

Dopisi.

Iz Radovljice. Dne 5. t. m. se je v prostorih Hudovernikove restavracije v Radovljici vršil občni zbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Radovljico in ženske podružnice iste družbe za Radovljico in okolico. Zborovanje obeh podružnic je otvoril g.dr. Janko Vilfan, razložil namen ter pomen družbe in podružnic ter se z ganljivimi besedami spominjal med letom umrlega blagega ustanovnika Luka Grlica iz Zapuž. Iz poročil tajnika in blagajnika je posneli, da je imela moška podružnica leta 1904, 2 pokrovitelja, 5 ustanovnikov in 33 letnikov, denarnega prometa pa 376 K 10 v. Iz poročil tajnice in blagajnice pa smo izvedeli, da je imela ženska podružnica lanskega leta 2 pokroviteljici, 2 ustanovnici, 57 letnic, 18 podpornic in 359 K 80 v. denarnega prometa. V novi odbor za moško podružnico so bili izvoljeni naslednji gospodjo: dr. Janko Vilfan predsednik, Franc Čebulj tajnikom, Leopold Fürsager blagajnikom in Andrej Grčar pregledovalcem računov. A v odbor za žensko podružnico te-le gospe in gospodične: Jela dr. Vilfanova predsednici, Mihela Razingerjeva tajnici, Leopoldina Čebuljeva blagajničarki in Ana Hronekova, Katinka Drolova ter Antonija Okornova namestnicam. Pregledovalcem računov ženske podružnice je bil izvoljen g. Alojzij Huth.

Podružnična odbora nameravata v teku letošnjega leta napraviti kako večjo veselico v korist družbe sv. Cirila in Metoda, ako bodo k temu dopuščale razmere. In res bi bilo zelo želeli, da bi se vremena zjasnila nad Radovljico in da bi se vsaj v to nepolitično društvo ne nosilo osebnih nasprotovanj ali kakih drugih nekoristnih predsodkov. Na meji smo, kjer pohlepni narodni sovražnik leto za letom drzneje steguje svoje grabežljive roke po naši lepi slovenski zemlji, po naši v narodnih stvareh mlačni mladini z namenom, da bi ji odtujil naš mili materni jezik. Treba nam je tudi za prihodnost trdnih in pogumnih narodnih borilcev, a kako si homo takih vzgojili, ker v narodnih zadevah le spimo.

S Koroške Bele. Fajmošter s Koroške Bele, znani «Rechenkünstler» Kosir je pri občinski volitvi, zoper katero se je bil lansko leto pritožil, dne 14. t. m. zopet žalostno pogorel. Postopal je sicer jako «diplomatično», kakor zna to edino le on, vendar pa so mu kljub tej njegovi državniški sposobnosti in kljub temu, da je hladnokrvno pozobal dober

porcijon častnih besedi, prekrizali račun ter pokvarili veselje «polizobraženi liberalci» in delavci, katerim je za časa štrajka obetala zlate gradove, izmed katerih pa sedaj nobenega ni hotel voliti v občinski zastop. Še vsega tretjega razreda si ni mogel osvojiti, ampak spraval je notri le dva svoja pristaša in sebe, torej beri in piši: tri klerikalce, ostali odborniki so naši pristaši, in sicer to pot vsi zanesljivi, kar se o onih, ki so bili lansko leto izvoljeni, ni moglo trditi. Napredna stranka si je torej vsled župnikove pritožbe še bolj krepko utrdila svoje stališče. Seveda bodo tudi vsi svetovalci nasi! Tak-le «diplomatičen» poraz seveda človeka boli, najsi bo Körber ali Kosir! Zato so našega «Rechenkünstlerja» obšle želje po maščevanju in precej drugi dan o priliki velikonočnega izpraševanja je zbrane žene tako-le okregal: «Ve še kuhati ne znate. Samo zelje in fižol kuhate. Ko bi bil jaz oženjen (Kosir ima dve kuharici!), bi mi morala žena dvakrat skuhati kosilo, prvič postno, potem pa še mesno. (Kaj če bi bil petek?) Če ne, bi jo pa vsak dan pretepel!» Tako-le ljubezniv in galanten je bil en dan po volitvi naš gospod fajmošter Kosir! Zdi se nam, da je vendar prav, da se duhovniki ne smejo ženiti, ker potem bi bile žene vendar prevelike sirote! Posebno mogočno se je razkoratil Kosir nad ženo liberalnega odbornika Š. iz P. «Dokazal» ji je, da ne zna vzgajati otrok in ni ji hotel dati sporednega listka, dasiravno mu je dala zanj 30 vinarjev, kakor druge. Najbolje bi bilo, ako bi žena tožila Kosirja, naj ji da ali spovedni listek ali pa 30 vinarjev nazaj. Kosir, le tako naprej, toliko časa, da Vam pri izpraševanju ne bode treba kregati nikogar, ker nihče več ne bode prišel! In študirali boste potem poleg brevirja lahko še — kuharske bukve!

Izpod Stola. Da ne boste, g. urednik, mislili, da smo pri nas zaspanci, smo sklenili, da se tudi mi enkrat oglasimo v našem vrlem «Gorenjcu». Da so naši klerikalci taki, kakršni so po celem svetu, o tem pač ni potreba še posebej pisati. Zato jih tudi pustimo popolnoma pri miru. — Vreme imamo jako lepo. Take zime se ne pomnimo. Ceste so suhe, da vidimo tudi še marsikakega kolezarja, ki drvi na svojem železnem konju, za njim pa se dviga prah, kakor poleti v največji suši. Da, sušo imamo in še celo hudo sušo. V nedeljo, 8. t. m. se je trikrat vnelo, ker so padale na tla iskre iz vlakovega stroja. Le g. Ivanu Čopu se imamo zahvaliti, da se niso vneli naši gozdi. Razen tega se je pojavil ogenj še na štirih drugih krajih. Kadar bode kaj novic, jih bomo z veseljem sporočili našemu «Gorenjcu». (Ta dopis je za zadnjo številko prepozno došel. Op. ured.)

Z Dunaja. Društvo svobodnomiselnih slovenskih akademikov «Sava» na Dunaju je priredilo svoj četrti redni občni zbor 20. januarja 1905 v lokalu «Zum Magistrat», 1., Lichtenfelsgasse 2. Na dnevnem redu je bilo tudi predavanje g. Gv. Sajovica: «Horologija in ledena doba.»

Novice iz Cerkljan.

— Predavanje v čitalnici. Zadnje nedeljo je predaval g. K. Mahkota, solski voditelj v Velesovem, o rusko-japonski vojni. Nadaljeval bo v nedeljo, 29. t. m. ob 3. uri pop.

— Semenja sv. Antona je bil srednje dobro obiskan.

— Takole napredujejo. Katolisko izobraževalno društvo ima nov čil odbor. Izvoljeni so razen enega sami fantje — po «Slovencu». — Sedaj je pa najboljša moč poleg kapelana-predsednika njegov namestnik, namreč podpredsednik, sodnijsko zasledovan po § 129, ki govori o nečistosti zoper naravo z živalmi! Popihal jo je menda čez lužo. Fantje, le naprej — po začetem potu do zmage! To je tudi abolicionizem, samo v katerem štadiju?

— Lov se je začel. Pri izpraševanju za Veliko noč prav pridno prepevujejo «Slovenski Narod» in «Gorenjca».

— «Gorenjec» piše resnico. Na Zgornjih Brnikih je obdivljen fant z imenom «Gregorjev Jožek», kateremu leži «Gorenjec» v želodcu. Jožku svetujemo, naj bo pameten, ker «pamet je boljša kot žamet», sicer ga bomo prijeli za lase.

— Kdo dokaže? Kdor dokaže, da ni vse gola resnica, do zadnje črke, kar je pisal «Gorenjec» iz Cerkljan, dobi brezplačno celo leto «Gorenjca». Sedaj se potrudite!

— Zadnji čas je za naročitev «Gorenjca»; kdor ga še ni, naj to kmalu stori. «Gorenjec» je naš kmečki list. Vsaka vas bi morala imeti več izvodov in v vsaki pošteni gorenjski hiši bi moral biti na mizi «Gorenjec».

Loške novice.

— Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda v Škofji Loki se je vršil v sredo 11. t. m. ob 6. uri zvečer v dvorani mestne hiše. Navzočih je bilo 14 članov in zastopnica ženske podružnice gospica Jerica Dolencova. Podpredsednik gospod Leon Lavrič opraviči odsotnost predsednika g. dr. Karola Zakrajščeka ter otvori zborovanje, povdarjajoč korist tega društva. Nato se je vršila volitev predsednika in odborništva. Pri tej priliki predlaga gospica Jerica Dolencova, naj se združita moška in ženska podružnica v en odbor. Predlog je bil sprejet. Po daljnem stvarnem razgovoru se je konstituiral sledeči odbor: predsednik Slavko Flis, učitelj; podpredsednik Lavrič Leo, trgovec; blagajničarica Jerica Dolencova; tajnik Thaler Rafael, trgovec; odbornik dr. Zakrajšek Karol, zdravnik. Zadnji imenovanih gospodarjev se je predsedništvu odpovedal. Naroči se gđč. blagajničarici dobiti od odbora ženske podružnice vse zapisnike in imenik podružnic. Letnina se bo odslej za obe podružnici skupno pobirala. Občni zbor nalaga dalje novemu odboru, naj isti izkuša v postnem času prirediti v korist prepotrebni družbi kako primerno veselico. Obe podružnici štejeta tri pokrovitelje, 11 ustanovnikov, 71 letnikov — torej skupno 85 članov, in sicer 59 moških in 26 ženskih.

— Umor? Dne 14. t. m. so izročili orožniki tukajšnjemu c. kr. okrajnemu sodišču omoženo Marijano Sodnikar iz Bodovelj pri Škofji Loki. Sodnikar, ki je mati sedmerih otrok (najmlajši je še dojenček in ga ima v zaporu pri sebi) je na sumu, da je umorila enoletnega Mihaela Rudolfa, nezakonskega otroka Marije Rudolf, šivilje iz Puštala. Deček je bil namreč Sodnikarjevi izročen v izrejo. V preiskovalnem zaporu je tudi oče otrokove matere, Franc Rudolf iz Puštala. Sodna obdukcija, ki se je vršila 13. t. m., je pokazala, da je bil otrok udarjen odzadej po glavi, kajti v možganih je bila kri od udarca.

— Plesni venček skofjeloškega prostovoljnega gasilnega društva, ki se je vršil minulo nedeljo, je uspel prav krasno. Mnogoštevilno občinstvo je vnovič pokazalo, kako gorke simpatije goji za to prezlaslušno društvo. Ukusno dekorirani prostori so bili nabito polni. Ob zvokih vojaške godbe radovalo se je staro in mlado, žalibog, da je plesna dvorana za take slučaje premajhna. Vse kadirilje je plesalo povprečno po 30 parov. Med loterijo je bilo razdeljenih okrog 90 dobitkov; nekateri izmed njih so bili naravnost krasni. Izkratka: splošno se je trdilo, da je plesni venček gasilnega društva najlepša prireditve v predpusnem času. Vrlemu odboru gre pa vsa čast na tako vestnem in trudaljubnem delovanju.

— «Črevljar baron», tridejanka s petjem, se uprizori drugo nedeljo, 29. t. m. v «Slovenskem bralnem društvu».

— Nesreča. G. dr. A. Arko, zdravnik, je včeraj popoldne tako nesrečno skočil z voza, da je padel in si zlomil roko. Prepeljali so ga v bolnico.

Času primerna draginska doklada.

(Dopis iz Trziča.)

Odkar je zakraljevala v kranjski deželni zbornici dr. Šustersičeva obstrukcija, s katero misli ta izsiliti s pomočjo nekaterih političnih klovnov splošno volilno pravico, po kateri naj bi zavladal po lepi Kranjski pogubonosni, klerikalizem v vsi svoji sedanji odurnosti čaka zaman mnogo važnih stvari konačne rešitve. Usodo te dr. Šustersičeve samoglavosti občuti bridko tudi prepotrebna regulacija učiteljskih plač. Z glavo skozi zid doslej se nihče ni prišel, o čemur se bo moral prej ali slej prepričati tudi sam dr. Šustersič.

Da skrajna napetost vsaki stvari le škoduje, so videli že mnogoteri, ki so sicer dr. Šustersiču tudi glede obstrukcije do žadnjega časa slepo pritrjevali.

V neki seji krajnega šolskega sveta pri nas v Trziču je namreč predlagal ravnatelj naše ljudske šole g. J. Kragl, naj bi isti blagovolil podeliti trškemu učiteljstvu primerno draginsko doklado dotlej, da se zadostno uredi regulacija plač kranjskega učiteljstva. Predlagano je bilo, da naj se da vsako leto učiteljem 200 K, učiteljicam pa 100 K kot draginska doklada. Ta predlog je bil sprejet enoglasno. Pa to še ni vse! Predlog sta med drugimi kar najtopleje priporočala nemški klerikalec g. Gassner in tudi naš župnik g. Špendov, ki sta ob tej priliki tudi temu predlogu primerno ocenjevala nesmisleno obstrukcijo v našem deželnem zboru.

Ker z ozirom na današnje zmedene razmere ni upati, da bi se učiteljske plače kmalu uredile, zato naj bi storili enak sklep vsaj vsi napredni krajni šolski sveti; zakaj če je bilo kaj takega mogoče in vrhutega še soglasno — tu v Trziču, kjer smo najmanj pričakovali učiteljske draginske doklade, se to lahko uresniči mnogo prej skoro povsod drugod.

Novičar.

Vabilo na naročbo. Prihodnjo številko «Gorenjca» bomo usta-

vili vsem onim, ki niso poslali naročnino za leto 1905.

Cestne zadeve. Okrajni cestni odbor za skladovni okraj Kranj je obravnaval v seji dne 16. januarja 1905. l. sledeče: Po overenju zapisnika zadnje seje predloži načelnik letni račun, glasom katerega je imel okrajni cestni odbor v letu 1904., 26.008 K 92 vin. dohodkov in 16.660 K 75 vin. stroškov, torej preostanka 9.348 K 17 vin. Ker je pa moral vsled obstoječih predpisov okrajni cestni odbor predojemno iz cestne blagajne pokriti tudi stroške za deželne ceste v znesku 2706 K 28 vin. in se je za preložitev okrajne ceste v Besnico — plodonosno naložena glavnica zvišala na 5200 K — pokažejo se skupni izdatki s 21.567 K 03 vin. in faktični blagajnični ostanek koncem leta 1904. s 1441 K 89 vin. Račun se vzame odobruje na znanje in se volita pregledovalcem istega gospoda: Hinko baron Lazarini in Ivan Zabret.

Ljudska univerza v Ljubljani. V zadnji seji pritečenega leta je stavil v občinskem svetu ljubljanskem g. dr. Triller predlog, da naj bi se ustanovila v Ljubljani knjižnica in čitalnica, v katero bi lahko brezplačno ali pa proti mali odškodnini zahajali vsi meščani brez razlike stanu. Taki zavodi se drugod že dolgo ustanavljajo poleg ljudskih šol kot takozvane ljudske univerze. Pri nas smo seveda še daleč zadaj. — Sicer pa bomo o tej stvari v kratkem obširneje pisali.

Naše čitalnice in bralna društva so potrebne preustrojitve, to uvidevamo vedno bolj. Ako hočejo čitalnice odgovarjati svojemu namenu, potem se morajo spopolniti pravila v tem smislu, da se oddajajo knjižnice in čitalnice ljudstvu na razpolago in dase po možnosti upeljejo popoljuna predavanja. V tem smislu je zasnovana Zagorska čitalnica, ki že od l. 1902. izposojuje vsakemu občanu društvene knjige brezplačno.

Narodni kolek in gostilno. Znano je, da se je pri nas uvedel narodni kolek po 2 vin. v korist družbi sv. Cirila in Metoda, ki vzdržuje slovenske šole na Primorskem, Koroškem, Stajerskem, sploh povsod, kjer nam naša država noče dati šol. Ta kolek naj bi se prilepljal na vsa pisma in na vsako vstopnico za veselice. Tudi naši gostilničarji bi lahko z neznatnim darom mnogo prispevali za preprosto šolsko družbo, ako bi posnemali ljubljanskega gostilničarja g. Zupana na Starem trgu, ki da vsakemu gostu, ki izpije tri četrta vina, en narodni kolek, ki se takoj raztrga.

„Slovensko bralno društvo“ v Kranju opozarja tem potem p. m. občinstvo na jutrajšno predpusno veselico, ki se vrši v prostorih «Narodne čitalnice» v Kranju. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane 60 vin., za nečlane 1 krono. — Kdor slučajno ni dobil vabila naj blagovoli oprostiti; sicer ga pa dobi lahko zvečer pri blagajni.

Občni zbor slovenskega bralnega društva v Kranju se vrši dne 29. t. m. ob 1. uri popoldne v društveni sobi.

Obesiti se je hotel Ivan Miš, pekovski pomočnik iz Gorjuš. Kupil si je v četrtek pri nekem trgovcu v Ljubljani vrh, s katero se je podal na Figabirtovo dvorišče. Ker ni našel na dvorišču primerne prostora, je šel v vežo, kjer se je na kljuki kuhinjskih vrat obesil, toda dekla ga je še o pravem času

rešila. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnišnico.

Glas iz občinstva. Do zadnjega časa smo vedno imeli enega moža ali na Primskovem ali na Klanecu, ki je oddajal živinske potne liste. Sedaj ga pa nimamo več. Kako to? Ali misli gospod župan, da bomo hodili za vsako kumrno telico po živinski potni list celo uro deleč? Gor v Predosljih in Bobovku sta pa kar dva moža, ki jih oddajata. Ali je to prav? Saj je gospod župan sam kmet in torej dobro ve, da kmet nima ravno toliko časa odveč, da bi hodil tako daleč. Saj vendar Klanec. Huje in Premskovo tudi spadajo pod predosljsko občino, zato se mora na nas tudi malo ozirati; sicer pa zahtevamo odlično nazaj, kar smo imeli vedno. Minuli ponedeljek sta mi pravila dva moža, da samo zato nista gnala živine na prodaj, ker bi morala iti predaleč po živinski potni list. Vprašamo vas, g. župan, ali mi-lite kaj kmalu urediti te kalne razmere v naši občini? Sicer smo primorani obrniti se drugam. — Saj se lahko poveri enega razumnejšega moža na Klanecu ali na Premskovem, da oddaja živinske potne liste. Račovedni smo, kaj bo ukrenil g. župan.

Koze so se stavile v preteklem letu na 43 krajih kamniškega ukraja 1459 osebam večinoma z dobrim uspehom. Odtegnilo se je stavljenju koz 715 oseb.

Umrla je v Trziču m'noli ponedeljek gospa Marija Salzberger, hišna posestnica v starosti 58 let. V m. n. p.!

Nova podružnica o. kr. kmetijske družbe za Kranjsko se je ustanovila na Trojanah.

II. redni občni zbor mlekarke zadrage v Radomljah se vrši 5. februarja 1905. ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju.

Novo šolo nameravajo zidati v Zeleznikih.

Rop. Pri stavbinski družbi Madile v Dobrovi nastavljeni delavec Viljem Penič iz Zagreba je napadel delavca Antona Noča in mu vzel 56 K. Viljem Penič je na to pobegnul.

Obdarovani stari posli. Za darila iz cesarja Franca Jožefa I. zaklada za stare, zvesto kmetijske posle se je lani oglasilo 37 prosilcev. Z Gorenjskega so dobili darila po 20 K sledeči posli: Jakob Dolinar v Godeščah, Marija Žagar v Lipici, Matijana Fister v Ovsisah, Miha Marin v Gorenjivasi pri Retečah in Helena Šolar v Bukovici.

V predoru na Hrušici je ponesročil delavec Franc Budija iz Ljutomera. Truplo, ki je bilo zvito med kolesi, so našli na najozjem kraju predora. Delavci so morali dvigniti voz, da so dobili ponesrečenca.

Okrajna učiteljska konferencija za radovljski šolski okraj bo letos na Bledu dne 13. julija.

Okrajna učiteljska konferencija za kranjski šolski okraj se vrši dne 6. julija t. l. v Trziču v ondotni ljudski šoli ob 10. uri dopoldne. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu tudi praktični nastop «Kuhinjska sol» z učenci III. razreda, kateri referat ima izvršiti pismeno vsak član konferencije. Nadučitelj Fr. Rojina pa predava: «Vrednost in pomen čebeloreje za ljudskega učitelja.»

Umrla je v Ljubljani včeraj hčerka g. učitelja Gärtnerja. Pogreb bo v nedeljo ob 4. uri popoldne. Naše sožalje!

Konsum v železnikih bo šel v kratkem rakom žvižgat. Več o tem prihodnjic.

Službo tajnika razpisuje posojilnica v Radovljici. Prošnje je vložiti na g. dr. Janka Vilfana, odvetnika istotam.

V Strašiču je umrl Janez Tepina, ki je bil na Silvestrov večer obstreljen.

Kreditno društvo v Kranju ima danes v soboto ob šestih zvečer v svoji pisarni redni občni zbor.

Mlekarška zadruga se je ustanovila v Mošnjah pri Radovljici. Zadruga ima namen vzdrževati potrebne prostore in priprave za izdelovanje raznih mlečnih izdelkov, sprejemati od svojih združnikov mleko in mlečne izdelke in razpečavati taiste. Člani prvega načelstva so, in sicer: prejštojniki Josip Korošec, nadučitelj v Mošnjah; tajnik Anton Gabrijelečič, posestnik in gostilničar na Brezjah; blagajnik Lovrenc Janež, posestnik v Mcšnjah; odborniki: Andrej Globočnik iz Mošenj, Franc Ribnikar z Dobrega polja, Ivan Vester s Spodnjega Otoka in Franc Resman z Gorice — vsi posestniki.

Tombolo priredi prostovoljno gasilno društvo na Bledu v gostilni g. Jos. Hribarja na Mlinem v nedeljo dne 22. januarja 1905. Začetek ob 6. uri zvečer. Darila za tombolo hvaležno sprejemata gosp. načelnik Iv. Rus in gostilničar Jos. Hribar. Čisti dohodek je namenjen za društvene potrebe. K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

Posledice pijančevanja. Jakob Bajželj iz Kamnegorice je delal pri karavanskem predoru. Nekega dne je v neki gostilni na Hrušici razbil vse, kar mu je prišlo pod roke. Šel je iz gostilne ter metal kamenje v okna, da so popokale vse šipe in so bili gostje v sobi v velikem strahu. Ker ga domači le niso mogli ukrotiti, so poslali po orožnike, ki so hoteli zvezati Bajžlja. Toda tudi tem se je zoperstavil ter jih sprejel s kamenjem. Orožnik ga je sunil v stegno z bajonetom. Ko je Bajželj čutil bolečine, ga je bilo mogoče odpeljati.

Občni zbor kmetijske podružnice v Ribnem pri Bledu se vrši dne 22. t. m. ob osmi uri dopoldne v šoli v Ribnem.

Na Ježici se je ustanovilo novo pevsko in bralno društvo «Straža ob Savi». Društvo bode imelo mešani zbor.

Podpore šolskim vrtom. Za leto 1904 so dobile podporo naslednje šole za šolske vrtove, in sicer po 50 K državne podpore: Sv. Križ pri Trziču, Rob, Šmartin pod Šmarno goro, Rateče pri Beli peči in Rovi; deželno podporo po 100 K pa: Cerklje, Bukovica, Radovljica, Breznica in Vodice.

Ponesrečila se je 83 letna gostja Marija Tavčar v Selcih, v škofjeloškem okraju. Dne 11 t. m. je šla na potok Sevnica po vodo; pri tem ji je spodrknilo in starka je padla v potok. Ker ni bilo nikogar, da bi jo vzdignil, se je v potoku zadušila.

Vera peša. V Ribnici so imeli katoliški konsum. Vsak zapisnik, ki ga je napravilo katoliško konsumne društvo, je bil čisto katoliški. En tak zapisnik se na pr. pričinja: Zapisnik. V imenu božjem, v imenu sv. Mihaela, velikega angelja, pričnemo sejo dne 3. avgusta 1902. v navzočnosti odbornikov itd. Seja se sklene v imenu sv. Štefana. Sedaj je ta konsum krknil, kmetje se pa zaradi goljufij, ki so se godile v katoliškem konsumu, tožarijo, seveda v imenu božjem in sv. Mihaela...

„Naj hudič vzame vse tiste, ki som jih spovedal, hudič naj vzame tiste, ki som jih

obhajal, prokleti bodite“ i. t. d. i. t. d. je tulil izpred oltarja, držoč najsvetejše v rokah župnik Adolf Knol v Babnem polju. Bilo je to neko nedeljo, ko je bila cerkev natlačena vernega ljudstva. Kakor risu so se Knolu iskriale oči, pene so mu stopile na ustnice, a namesto, da bi podelil ljudstvu blagoslov za monštranco, bruhale so njegove usta vedno hujše kletve. Ljudstvo je strahoma bežalo iz cerkve. Najlepše je pa to, da je hotel ljubljanski škof potlačiti celo stvar, da ne bi prišel bogokletni far pravici v roke. Kristus je menda rekel: Kadar pismouki ne morejo dalje, pa začno preklinjati.

Peričnik je vsled hudega mraza tako lepo zamrznjen, da se že več let ni kazal v taki krasoti. Kdor ima čas, naj ne zamudi priti pogledat prej ko mogoče, kajti prvo južno vreme uniči vso lepoto slapovo. Pot do tja je lepa.

Obsojen je bil pred porotniki v Ljubnem radi posilstva na 13 mesecev težke ječe tovarniški delavec Andrej Kastelic iz Radovljice.

Ljubljanski grad ne kupijo Salezijanci, kakor se je v zadnji številki poročalo, marveč ljubljanska občina. Res je, da so vtikali svoje ožlindrane prste v to zadevo, s tem so pa le to dosegli, da so oskodovali mestno občino ljubljansko, ki bi bila sicer grad ceneje dobila. Naš kmet ima pač še vedno do ti denarja za lenuške samostance, ki potem špekulirajo z milijoni.

Oderuhi. V hrvaškem saboru je interpeliral poslanec Kovačević zaradi oderuštva nekaterih župnikov, ki za rodbinske izkaznice računajo po 28 kron, dasi je zato pristojbina le 4 krone. So pač povsod enaki ti oderuhi, ki se pravijo, da so Kristovi nasledniki.

Defraudant. Na Dunaju je poveril poštni asistent Abraham Perimutter 15.000 kron ter pobegnil.

Ureditev dela po kaznilnicah in prisilnih delavnicah v Avstriji. Pred kratkim je po vladnem naročilu pregledavala posebna komisija kaznilnice in prisilne delavnice. Komisija se poda tudi na Nemsko. Nato se bo predložil vladi načrt za ureditev dela v kaznilnicah, da se ne bo več delala konkurenca obrtnikom in industrijalcem.

Splošna stavka rudarjev ob Ruhri na Nemškem se skoro gotovo prične. Že doslej stavka nad 200.000 rudarjev. Več tovarn je prenehalo z delom, ker je zmanjkalo premoga. Vsled tega je prišlo ob delo tudi okrog 7000 tovarniških delavcev.

Atentat ali nenreča. Dne 19. t. m. se je blagoslovila v Petrogradu Neva. Slavnosti se je udeležil tudi car s svojim spremstvom. Po končani svečanosti je oddala baterija salutne strele. Ko je vstrelil tretji top, so častniki takoj spoznali, da se ni ustrelilo s prazno patrono. S čim se je ustrelilo, še ni dognano. En orožnik je bil ranjen in je že umrl, ranjen je bil tudi en pop in en paž. Vsi vojaki, ki so bili pri bateriji, so bili aretovani in odgnani v trdnjavo Schlüsselburg. Med aretovanci je tudi vojvoda Karel Mihael Meklenburg-Strelitz. Londonski listi trde, da se je zgodil atentat na carja, in da se je prišlo na sled vojaški zaroti proti carju. Drugi listi pa trdijo, da o kakem atentatu na carja ne more biti govora.

Listnica uredništva.

C-u: «Gorenjec» z veseljem sprejema tudi gospodarske članke. Le na delo! — Poslano a zaostalo gradivo pride prihodnjt na vrsto. Iskrena hvala!

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju dne 16. t. m. Prignalo se je glav 217 goveje živine, 2 teleta, 82 prasičev, — ovac, — kozlov, —, lbus. — 50 kg pšenice K 10-50, prosa K 8-50.

Dobavni razpis. C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Beljaku naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo potom javne ponudbe oddalo dobavo železniskih pragov (švelerjev). Dobaviti bo, in sicer: 1. za ravnateljstvo v Beljaku 24.000 švelerjev iz mecesnovega lesa vrste II-III in 3900 švelerjev iz hrastovega lesa vrsta II-III; 2.) za ravnateljstvo v Pragi 14.700 švelerjev iz mecesnovega lesa vrste II III. Natančnejši pogoji in ponudbeni uzorci so pri c. kr. ravnateljstvu v Beljaku (oddelek 3) na vpogled. Ponudbe je do najkasnejše 28. januarja 1905 do 12. ure opoldne pri navedenem ravnateljstvu v Beljaku vložiti. Prepis dobavnega razpisa leži v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Konjsko-kovaškega pomočnika

in v to stroko spadajočega učenca takoj sprejme 4-8

Gasper Maher

kovač in živinozdravn. pomočnik v Škofji Loki.

Zaloga 9-1

„Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

pri **Albinu Rantu**, Kranj, Savsko predm.

1 saboj (50 steklenic) 8 kron.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Bakren kotel

ki drži 100 litrov, in velika kad za vodo se proda pri 5-2

Leop. Uraniču (Folnar) v Kranju.

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje
Oton Seydl
pri g. dr. **E. Globočniku**
v **Kranju**

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebane plošče, iz **kavčuka** kakor tudi **zlata**, dalje **vrvavnice** in **obturatorji** se izvršujejo po **najnovjših metodah**.

Plombe v zlatu, poroclanu, amalgamu in **cementu** kakor tudi vse **zobozdravniške operacije** izvršuje tu **specijalist**.
Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-19

Naznanilo.

Naznanjam, da sem letos nakupil veliko dobrega

vina

ter ga prodajam na debelo in drobno. Priporočam se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

224-6

Anton Kummer

gostilna „pri Golarju“ v Kranju.

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-29

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov

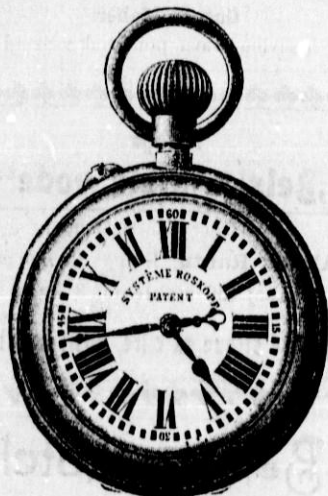
Avgust Dreise

v Ljubljani.

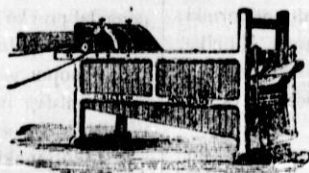
H. Suttner

urar v Kranju

priporoča svojo izborna zalogo ur, zlatine in srebrnine po najnižjih cenah. Ceniki zastoj in poštnine prosto. Razpošilja se na vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont, roskopf, železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel glid. 3-75, najfinejša znamka, glid. 6-50. 114-29

Znižane cene.

Jamčeno najbolje blago.

Največja zaloga

220-4

najnovjših vrst slamoreznic, gepeljnov, mlatilnic, motorjev, tromb in cevi, klin in drugih potrebščin za poljedelstvo se nahaja pri

Franu Zemannu, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24 pri Št. Peterskem mostu.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **sajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

119-28

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

Vsem p. n. prijateljem in znancem javljamo pretužno vest, da je naša preljuba mati, oziroma tašča, gospa

Lucija Mally roj. Krištof

c. kr. okr. zdravnik in sanitetnega svetnika vdova

po dolgi in mučni bolezni v Gradu dne 16. t. m. preminula.

Zemski ostanki nepozabne pokojne so se položili dne 18. t. m. na šentlenartskem pokopališču v Gradu k večnemu počitku.

V KRANJU, 19. januarja 1906.

Olga Šavnik roj. Mally, Ida Mally, hčeri. — Dr. Edvard Šavnik, zet.

Vidmarje kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zel“.

JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenic (1 ducat) 5 kron, 24 steklenic (2 ducata) 8 kron 60 vin., 36 steklenic (3 ducati) 12 kron 40 vin., 48 steklenic (4 ducati) 16 kron, 60 steklenic (5 ducato) 18 kron.

Manj kakor 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel se rabi s prav sijojnim in najboljšim vspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolkosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodežju, kataru in odstranjuje gube sluzi ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih boleznih.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 8 kron 40 vin., 4 originalne steklenice 5 kron 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 kron 20 vin.

Manj kakor dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

195-9

Zahvala.

Tukajšni gg. trgovci so izročili znesek 500 K v korist tukajšnemu ubožnemu zakladu in 600 K dijaški kuhinji v Kranju kot odkupnino od običajnih novoletnih daril.

Za ta velikodušni dar se zahvalnjeta:

Županstvo v Kranju,
odbor „Dijaške kuhnje“ v Kranju,
dne 15. januarja 1906.

10-1

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Stomškove ulice št. 4.

Stevbeno-umetno in konstrukcijsko kličavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vešna vrata, balkoni, verande, stolpne krite, štedilnike itd.

Specijaliteta: 103-38

valjični zastori (Rollbalken).

M. Podkrajšek

System Balke

frizer
za dame in gospode. Ljubljana, sv. Petra c. 35
priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočeni goroko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne proizvaja škodljivega las vpliva dobro na pospeševanje rasti las.

Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela in las.

Oddelek za dame s separatnim vhodom.

P. Jurišić, lekarnar

Pakrac.

Pozor!

Bolnemu zdravjel

Pozor!

Slabemu moči!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta govtovo in s najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice delujejo izvrstno pri vseh žledobnih in vrevanih boleznih ter odstranjujejo krče, bolesti iz žledoca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge lolezni, ki valed mrzlica nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vrani. Najboljše sredstvo proti bolesti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni mečanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **PETER**

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

Hamburg-Amerika

150-1

Iz Ljubljane v

Novi York

s dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparnikom samo 6 dni. Pojasnila po večkrat brezplačno.

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičenike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje

v Kranju.

Zaloga voznih plah in pokrival za komate.

Prodaja Tomaževe žindre in kajnita.

71-34

stropov, vilite kotle. Veliko izber slamoreznic, železnih pečl

Roman- in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteti: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

97-34

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

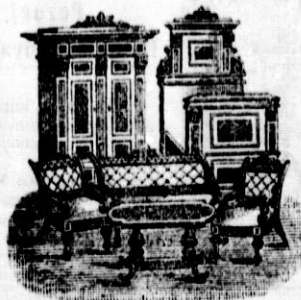
Specijalitate v nevestininih balah. Veliki prostori, pritično in v l. nač. stropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalnik, miza, stensko ogledalo.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Izšla je
„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva
 v založništvu Lavosl. Schwentner-ja
 v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljane najokusnejši jedi domače in tuje kuhinje, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in končno varna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-65

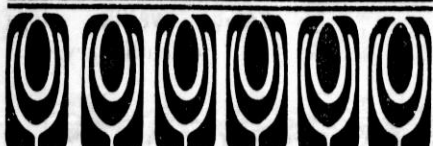
Krojaški salon za gospode

Ivan Magdić

Ljubljana, Stari trg 8

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovjših žurnalnih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole. 221-5

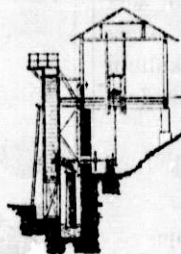

Seydlin

Najbolje za zobe.

G. Tönnies

104-34

tovarna za stroje, železo in kovinolitarna v Ljubljani priporoča kot posebno žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-16

Ivan Jax-a v Ljubljani

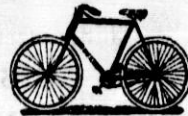
Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopoljujejo na zahtevanje zastoj.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo tiganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledočnih boleznih, ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse iz glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodec. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljša sredstvo proti boleznim na maternici in madroni ter ne bi smeli rati tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročijo točno pod naslovom:

MESTNA LEKARNA, ZAGREB, Markov trg št. 90, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. Cena je naslednja, in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 stekl.) 8 K, 3 ducate (36 stekl.) 11 k, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni možoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih ga., ki so s posebnim vpehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baratinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogor; Stepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; J. Seljančič, seljak itd.

Ustanovljena l. 1860.

187-12

MESTNA LEKARNA, ZAGREB

Markov trg št. 90 poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo.